

Кучер М.М.

студент I курсу магістратури
3 групи Інституту підготовки юридичних
кадрів для Служби безпеки України
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого

НЕДОСТОВІРНЕ ДЕКЛАРУВАННЯ ЯК СПОСІБ УХИЛЕННЯ ВІД СПЛАТИ ПОДАТКІВ ТА МИТНИХ ПЛАТЕЖІВ

Анотація. У тезах розглянуто особливості використання недостовірного декларування як способу ухилення від сплати податків та митних платежів. З'ясовано протиправний вплив зазначеного виду злочинності та запропоновано шляхи вирішення проблеми.

Ключові слова: недостовірне декларування, ухилення від сплати митних платежів.

Операція з ввезення товарів на митну територію України є об'єктом оподаткування імпортного ПДВ та сплати митних платежів. Ввезення товару на митну територію України оподатковується імпортним ПДВ за ставкою 20%, існують виключення з цього правила, а саме: за ставкою 7% оподатковується лише ввезення лікарських засобів і мед. виробів за певних умов, без сплати імпортного ПДВ ввезти в Україну можливо лише «пільгові товари», які передбачені Податковим кодексом України. Порядок та методи визначення митної вартості товарів є однаковими для всіх товарів і не залежать від митниці оформлення та суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, які їх переміщують.

Для точного нарахування імпортного ПДВ та митних зборів суб'єкт зовнішньоекономічної діяльності подає митну декларацію до органів митної служби. Згідно Митного кодексу України, митна декларація – це письмова заява встановленої форми, яка подається митному органу на паперовому носії або як електронний документ (електронна митна декларація) і містить відомості про товари й транспортні засоби, які переміщуються через митний кордон України, митний режим, в який вони заявляються, а також іншу інформацію, необхідну для здійснення митного контролю, митного оформлення, митної статистики, нарахування й сплати податків, зборів та інших платежів.

Недостовірне декларування мінімізує сплату ПДВ та митних зборів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, або зовсім скасовує їх. Основні форми недостовірного декларування:

- заниження митної вартості (приховування фактичної вартості товарів та підлаштування митної вартості під граничні індикативи);
- декларування товарів не своїм товарним кодом (декларування товарів в товарних підкатегоріях з меншою ставкою ввізного мита);
- декларування товарів не своїм найменуванням, використання товарів групи «прикриття» (високовартісний товар декларується як низьковартісний);
- повна підміна найменувань (наприклад, замість побутової техніки декларується плитка керамічна);
- недостовірне декларування кількісних та якісних характеристик товарів, приховування торгових марок та виробника товарів [2].

Контроль за достовірністю декларування включає в себе перевірку документів, усне опитування, огляд митних об'єктів та інше. Суб'єктами митного контролю є виключно посадові особи митних органів [3, с. 21-22].

Існує декілька чинників функціонування схеми недостовірного декларування, а саме:

1) корумпованість посадових осіб митної служби, що безпосередньо приймають участь, контролюють та забезпечують функціонування даної схеми.

2) відсутність належної відповідальності суб'єктів недостовірного декларування.

3) використання матеріально-технічної бази митної служби не у повній мірі (наприклад, проблеми зі стаціонарними сканерами на митниці).

Для розуміння всієї важливості ефективного контролю під час переміщення товарів та інших предметів через митний кордон, слід зауважити, що імпортовий ПДВ та митні збори є одними з ключових елементів наповнення державного бюджету.

Враховуючи вище викладене, можна виділити декілька дієвих кроків для боротьби з недостовірним декларуванням.

По-перше, держава повинна заключити договори з основними торговими партнерами та країнами зі спільними кордонами про обмін інформацією в реальному часі. Це дозволить чітко бачити, які товари мають прибути до України та ефективно боротися з недостовірним декларуванням.

По-друге, необхідно щоб на кожному митному посту безперервно працювали сканери для перевірки вантажу. Оснащення всіх митних постів стаціонарними сканерами та забезпечення їх автономного функціонування дозволить пришвидшити та збільшити ефективність роботи митної служби.

По-третє, доцільним є проведення переатестацій та ротаций в кадрах, а також підвищення матеріального забезпечення працівників митниці, прикордонної служби та контролюючих органів. Цей крок допоможе знизити рівень корумпованості посадових осіб.

Останнім, але не менш важливим кроком є посилення міри відповідальності суб'єктів недостовірного декларування.

Таким чином, зазначені вище кроки допоможуть суттєво зменшити прояв такого способу ухилення від податків та митних платежів, як недостовірне декларування. А це в цілому сприятиме наповненню Державного бюджету України та економічному зростанню країни.

Список використаної літератури

1. Головін, Б.М. Тіньова зовнішня торгівля і корупція на митниці / Головін, Б.М. // Проблеми законності/М-во освіти та науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого - Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2017. – 2017. – №139. – С. 218-230.

2. Аналіз обсягів контрабанди в Україні: масштаби, прями / непрямі втрати бюджету та економіки [Електронний ресурс]. – 2019. – URL: <http://apitu.org.ua/node/119>.

3. Д.О. Олійник. Запобігання корупційним злочинам під час митних процедур / Д.О. Олійник. – Харків: Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого, 2019.

4. Головін Б. М. Поняття корупційної злочинності в митній сфері / Б. М. Головін // Традиції та новачі юридичної науки: минуле, сучасність, майбутнє : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 19 трав. 2017 р.). До 20-річчя Нац. ун-ту «Одес. юрид. акад.» та 170-річчя Одес. шк. права : у 2т.–Одеса, 2017.– Т. 2. – С. 285–287. –

URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/12801>

5. Головкін Б. М. Антикорупційний менеджмент у митній справі / Б. М. Головкін // Фіскальна політика в Україні в кримінально-правовому вимірі : зб. тез доп. Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. «Фіскальна політика в Україні в кримінально-правовому вимірі», 26 квіт. 2016 р. – Вінниця, 2016. – С. 60–65. – URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/11166>

Науковий керівник – докт. юрид. наук, проф. Б. М. Головкін

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого
Кафедра кримінології та кримінально-виконавчого права

Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності
імені академіка В. В. Сташиса
Національної академії правових наук України

ПРОТИДІЯ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ І КОРУПЦІЇ

Матеріали XIX Всеукраїнської наукової конференції
з кримінології
для студентів, аспірантів та молодих вчених

(м. Харків, 2 грудня 2019 р.)

За загальною редакцією
професора *А. П. Гетьмана* і професора *Б. М. Головіна*

Харків
«Право»
2019

УДК 343.9.02:328.185
П83

Редакційна колегія:
д-р юрид. наук, проф. А. П. Гетьман;
д-р юрид. наук, проф. Б. М. Головкін;
канд. юрид. наук, доц. О. В. Ткачова;
канд. юрид. наук, доц. О. В. Таволжанський;
зав. лабораторії Ю. Г. Бойко

Протидія організованій злочинності і корупції : матеріали XIX Все-
П83 **укр. наук. конф. з кримінології для студентів, аспірантів та молодих**
вчених (м. Харків, 2 груд. 2019 р.) / за заг. ред. А. П. Гетьмана і Б. М. Го-
ловкіна. – Харків : Право, 2019. – 232 с.

ISBN 978-966-937-837-8

ISBN 978-966-937-837-8

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2019
© НДІ вивчення проблем злочинності іме-
ні академіка В. В. Сташиса Національної
академії правових наук України, 2019
© Оформлення. Видавництво «Право», 2019

Наукове видання

ПРОТИДІЯ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ І КОРУПЦІЇ

Матеріали XIX Всеукраїнської наукової конференції з кримінології
для студентів, аспірантів та молодих вчених

(м. Харків, 2 грудня 2019 р.)

За загальною редакцією
професора *А. П. Гетьмана* і професора *Б. М. Головіна*

*Матеріали друкуються в авторській науковій
та літературній редакції*

Відповідальний за випуск *Б. М. Головін*

Оригінал-макет виготовлено на кафедрі кримінології
та кримінально-виконавчого права
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
(61024, м. Харків, вул. Пушкінська, 77, ауд. 89)

Підписано до друку з оригінал-макета 28.11.2019.
Формат 60×84 $\frac{1}{16}$. Папір офсетний. Гарнітура Times.
Обл.-вид. арк. 16,92. Ум. друк. арк. 13,49. Вид. № 2348.
Тираж 60 прим.

Видавництво «Право» Національної академії правових наук України
та Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого
вул. Чернишевська, 80а, Харків, 61002, Україна
Сайт: www.pravo-izdat.com.ua
E-mail для авторів: verstka@pravo-izdat.com.ua
E-mail для замовлень: sales@pravo-izdat.com.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції — серія ДК № 4219 від 01.12.2011 р.

Виготовлено у друкарні ФОП Дуюнова Т. В.
Тел. (057) 717-28-80